

LIETUVOS RESPUBLIKOS GENERALINIO PROKURORO
Į S A K Y M A S

**DĖL REKOMENDACIJŲ DĖL NUSIKALSTAMU BŪDU ĮGYTŲ PINIGŲ AR
TURTO LEGALIZAVIMO IKITEISMINIO TYRIMO PATVIRTINIMO**

2013 m. sausio 11 d. Nr. I-8
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos prokuratūros įstatymo (Žin., 1994, Nr. [81-1514](#); 2003, Nr. [42-1919](#); 2008, Nr. [81-3190](#), 2011, Nr. 91-4333) 8 straipsnio 2 punktu, 14 straipsniu ir 16 straipsnio 2 dalimi:

1. T v i r t i n u pridedamas Rekomendacijas dėl nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimo ikiteisminio tyrimo (toliau – Rekomendacijos).

2. P a v e d u Generalinės prokuratūros Dokumentų valdymo ir asmenų aptarnavimo skyriui paskelbti šį įsakymą ir Rekomendacijas „Valstybės žiniose“, o Komunikacijos skyriui – prokuratūros interneto svetainėje.

GENERALINIS PROKURORAS

DARIUS VALYS

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro
2013 m. sausio 11 d. įsakymu Nr. I-8

**REKOMENDACIJOS DĖL NUSIKALSTAMU BŪDU ĮGYTŲ PINIGŲ AR TURTO
LEGALIZAVIMO IKITEISMINIO TYRIMO**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Rekomendacijose aptariami nusikalstamų veikų, susijusių su nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimu (Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso (toliau – BK) 216 straipsnis), kvalifikavimo, ikiteisminio tyrimo taktikos ir procesinių prievartos priemonių taikymo klausimai. Rekomendacijos skirtos prokurorams ir ikiteisminio tyrimo pareigūnams.

2. Atsižvelgiant į tai, kad BK 216 straipsnio taikymo praktika nėra išplėtotą visais baudžiamajai teisei svarbiais klausimais, rengiant Rekomendacijas daugiausia naudotasi teismų medžiaga ir teritorinių prokuratūrų sukaupta šių nusikalstamų veikų ikiteisminio tyrimo praktika, kurią apibendrinus pateikiami atsakymai į renkant ikiteisminiam tyrimui reikšmingus duomenis, taikant Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekse (toliau – BPK) numatytus proceso veiksmus ir procesines prievartos priemones bei įrodinėjant šias nusikalstamas veikas dažniausiai kylančius klausimus.

**II. BENDRIEJI NUSIKALSTAMU BŪDU ĮGYTŲ PINIGŲ AR TURTO
LEGALIZAVIMO KVALIFIKAVIMO KLAUSIMAI**

3. BK 216 straipsnyje numatyto nusikaltimo dalyku laikomas nusikalstamu būdu įgytas turtas, t. y. pinigai ar kitas turtas, gautas tiesiogiai iš nusikalstamos veikos (pvz., pinigai, gauti iš neteisėtos narkotinių medžiagų apyvartos). Kitu turtu laikytini kilnojamieji ir nekilnojamieji daiktai (pvz., prievartaujant turtą įgyti vertybiniai popieriai, automobilis ar kitokie daiktai arba sukčiaujant įgytas žemės sklypas, namas ir pan.). Tiriant šios kategorijos nusikalstamas veikas, BK 216 straipsnyje numatyto nusikaltimo dalyku turi būti laikoma bet kuri turtinė

nauda, gauta darant nusikalstamas veikas, pasireiškiančias turtinės prievolės išvengimu ar jos panaikinimu (pvz., pinigai, įgyti nusikalstamai nesumokant mokesčių).

4. BK 216 straipsnyje numatyto nusikaltimo dalyku laikomi tik iš nusikalstamos veikos įgyti pinigai ar kitas turtas. Jeigu pinigai ar kitas turtas yra gauti kitais neteisėtais būdais ar veiksmais (pvz., padarant administracinę teisės pažeidimą, civilinį deliktą ar pan.), šių pinigų ar kito turto legalizavimas nesudaro BK 216 straipsnio sudėties.

5. Kvalifikuojant veiką pagal BK 216 straipsnį neturi reikšmės, iš kurios BK uždraustos nusikalstamos veikos (nusikaltimo ar baudžiamojo nusižengimo) gauti pinigai ar kitas turtas.

6. BK 216 straipsnis taikomas neatsižvelgiant į tai, ar asmuo nuteistas už pagrindinės (pirminės) nusikalstamos veikos, kurią padarius gauti pinigai ar kitas turtas, padarymą. BK 216 straipsnyje numatyta veika gali būti įrodinėjama ir tame pačiame ikiteisminiame tyrime, kurio metu atskleidus pagrindinę (pirminę) nusikalstamą veiką taip pat nustatoma, kad iš šios veikos gauti pinigai ar kitoks turtas buvo legalizuoti, ir atskirai, kai nustatoma, kad civilinėje apyvartoje cirkuliuojantis turtas yra ankstesnių teismų sprendimais pripažintas gautu iš nusikalstamos veikos. BK 216 straipsnyje numatytą nusikalstamą veiką tiriant atskirai nuo pagrindinės (pirminės) nusikalstamos veikos, legalizuotų pinigų bei turto nusikalstama prigimtis dažniausiai grindžiama įsiteisėjusiu teismo nuosprendžiu, priimtu dėl pagrindinės (pirminės) nusikalstamos veikos, tačiau nuosprendis dėl pagrindinės (pirminės) nusikalstamos veikos nėra vienintelė būtina sąlyga legalizuotų pinigų bei turto nusikalstamai prigimčiai nustatyti. Jeigu nuosprendis dėl pagrindinės nusikalstamos veikos negali būti priimtas dėl tam tikrų priežasčių (mirė pagrindinę (pirminę) nusikalstamą veiką padaręs asmuo, suėjo apkaltinamojo nuosprendžio priėmimo senatis, nenustatytas nusikalstamą veiką padaręs asmuo ir pan.), tiriant nusikalstamą veiką dėl nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimo turi būti surinkta pakankamai duomenų, neabejotinai patvirtinančių, kad pinigai ar kitas turtas gauti iš nusikalstamos veikos ir kad asmuo žinojo apie tai ir, legalizuodamas pinigus ar kitą turtą, atliko vieną iš BK 216 straipsnio dispozicijoje numatytų alternatyvių veiksmų.

7. Pinigų ar kito turto kilmės neaiškumas nėra pagrindas išvadai, kad jie yra įgyti nusikalstamu būdu. Būtina nustatyti sąsają tarp pinigų ar kito turto gavimo ir nusikalstamos veikos. Nenustačius pinigų ar kito turto nusikalstamos kilmės, tačiau esant pagrindui manyti, kad pinigai ar kitas turtas įgyti neteisėtu būdu, turi būti sprendžiama dėl veikos kvalifikavimo pagal BK 189¹ straipsnį.

8. BK 216 straipsnyje numatyto nusikaltimo objektyviąją pusę sudaro įstatyme nurodyti alternatyvūs veiksmai: a) finansinių operacijų su nusikalstamu būdu įgytais pinigais ar kitu turtu atlikimas, t. y. veiksmai, kuriais įtvirtinamos, pakeičiamos ar nutraukiamos su šiais dalykais susijusios civilinės teisės ir pareigos (pvz., pinigų padėjimas ar priėmimas į sąskaitą; pinigų išdavimas, keitimas ar kitoks pinigų mokėjimas civilinių sandorių ar kitais pagrindais); b) sandorių su nusikalstamu būdu įgytais pinigais ar kitu turtu sudarymas, t. y. padarymas veiksmų, kuriais įtvirtinamos, pakeičiamos ar nutraukiamos su jais susijusios civilinės teisės ir pareigos (pvz., turto pirkimas už nusikalstamu būdu įgytus pinigus arba iš nusikalstamos veikos gauto turto pardavimas, tokio turto dovanojimas ar keitimas į legalų turtą ir pan.); c) nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar kito turto naudojimas komercinėje, ūkinėje veikloje, t. y. tiesioginis ar netiesioginis investavimas į bet kurios rūšies įmonių ar kitų ūkio subjektų veiklą (pvz., įmonės vertybinių popierių, verslo dalies įgijimas; nusikalstamu būdu įgyto nekilnojamojo (pvz., žemės, pastatų) ar kilnojamojo (pvz., transporto priemonių, įrenginių) turto suteikimas ūkinei veiklai ir pan.); d) melagingas nurodymas, kad nusikalstamu būdu įgyti pinigai ar kitas turtas yra gauti iš teisėtos veiklos (pvz., toks iš nusikalstamos veikos gautų pinigų ar turto legalizavimas pasireiškia duomenų apie asmens pajamas, pelną, turtą ar jų naudojimą įrašymu į deklaraciją, nustatyta tvarka patvirtintą ataskaitą ar kitą dokumentą žinomai melagingai nurodant, kad pinigai ar kitas turtas gauti iš teisėtos veiklos, ir šiuos dokumentus pateikiant valstybės įgaliotai institucijai).

9. Atliekant Rekomendacijų 8 punkte nurodytus veiksmus gauti pinigai ar kitas turtas

legalizuojami paverčiant juos teisėtais civilinės apyvartos objektais. Nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar kito turto legalizavimo esmę sąlygoja du pagrindiniai aspektai: 1) nusikalstama pinigų ar kito turto prigrimtis (gauti iš nusikalstamos veikos); 2) šiais pinigais ar kitu turtu yra disponuojama arba su jais atliekamos finansinės operacijos, sandoriai ar kiti dispozicijoje numatyti veiksmai tam, kad pinigai ar kitas turtas būtų įteisinti, kaip gauti iš legalių šaltinių. Jei asmuo tokių veiksmų neatliko, t. y. pinigų ar kito turto nelegalizavo, jis negali būti traukiamas baudžiamojon atsakomybėn už šią nusikalstamą veiką. Tokie nusikalstamu būdu įgyti pinigai ar kitas turtas turėtų būti konfiskuojami kaip pirminės nusikalstamos veikos rezultatas.

10. Nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar kito turto legalizavimas padaromas tiesiogine tyčia, t. y. kaltininkas, darydamas šią nusikalstamą veiką, suvokia, kad jis savo veiksmais legalizuoja nusikalstamu būdu įgytus pinigus ar kitą turtą, ir nori tai daryti.

11. Nusikaltimo subjektyviosios pusės būtinas požymis yra tikslas įteisinti nusikalstamu būdu įgytus pinigus ar kitą turtą, nuslepiant tikrąją jų kilmę ir gavimo šaltinį. Ši aplinkybė nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar kito turto legalizavimą skiria nuo panašios nusikalstamos veikos – nusikalstamu būdu gauto turto įgijimo arba realizavimo (BK 189 straipsnis). BK 189 straipsnyje numatytas nusikaltimas priskiriamas prie nusikalstamų veikų nuosavybei, turtinėms teisėms ir turtiniams interesams, jo sudėtį lemiantys objektyvūs veiksmai nėra siejami su būtinu tikslu – nusikalstamu būdu įgyto turto įteisinimu, nuslepiant tikrąją jo kilmę ir gavimo šaltinį.

12. BK 216 straipsnyje numatyto nusikaltimo sudėtis yra formalioji, t. y. nusikalstama veika laikoma baigta atlikus bent vieną iš Rekomendacijų 8 punkte nurodytų veiksmų. Nusikaltimo baigtumui nustatyti neturi reikšmės, ar pavyko nusikalstamu būdu įgytus pinigus ar kitą turtą įteisinti ir panaikinti jų neteisėtą kilmę, ar asmuo galėjo tokiais pinigais arba kitu turtu disponuoti kaip teisėtai gautais.

13. Šio nusikaltimo subjektas gali būti pakaltinamas, sulaukęs 16 metų amžiaus fizinis asmuo. Asmuo pagal BK 216 straipsnį atsako ne tik už savo, bet ir už kitų asmenų nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimą. Tokiu atveju būtina nustatyti, kad asmuo žinojo, jog legalizuoja pinigus ar kitą turtą, įgytus iš nusikalstamos veikos.

14. Už nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimą atsako ir juridinis asmuo.

III. KRIMINALINĖS ŽVALGYBOS IR IKITEISMINIO TYRIMŲ ASPEKTAI ŠIOS KATEGORIJOS BAUDŽIAMOSIOSE BYLOSE

15. Galimybė pradėti kriminalinės žvalgybos tyrimą, kai BK 216 straipsnio dispozicijoje apibrėžtos sunkios nusikalstamos veikos požymiai nėra nustatyti, bet turima informacijos apie rengiamą, daromą ar padarytą nusikaltimą, taip pat ir nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimą, numatyta Lietuvos Respublikos kriminalinės žvalgybos įstatymo (toliau – Kriminalinės žvalgybos įstatymas) 8 straipsnio 1 dalies 1 punkte. Kriminalinės žvalgybos tyrimo metu renkamoje medžiagoje informacija ir atliktini veiksmai pasirenkami vadovaujantis Kriminalinės žvalgybos įstatymo nuostatomis ir kitais kriminalinės žvalgybos veiklą reglamentuojančiais teisės aktais.

16. Kriminalinės žvalgybos tyrimas gali būti atliekamas ne tik dėl BK 216 straipsnyje numatytos nusikalstamos veikos, bet ir dėl nusikalstamų veikų, iš kurių gaunami pinigai ar kitas turtas. Tyrimo praktika rodo, kad didesnė tikimybė asmens veiksmuose nustatyti nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimo požymių yra tada, kai kriminalinės žvalgybos informacija renkama kartu tiriant ir nusikalstamą veiką, iš kurios gaunami pinigai ar kitas turtas. Kriminalinės žvalgybos tyrimo metu gali būti atliekami visi Kriminalinės žvalgybos įstatyme numatyti veiksmai.

17. Teismai, vertindami baudžiamojame bylose surinktus duomenis, ypač daug dėmesio skiria Kriminalinės žvalgybos įstatymo nustatyta tvarka gautos informacijos teisėtumo patikrinimui. Įrodymais pripažįstami duomenys, gauti įstatymų nustatyta tvarka, ir jeigu juos

galima patikrinti Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso (toliau – BPK) 20 straipsnyje numatytais proceso veiksmais.

18. Kriminalinės žvalgybos tyrimo metu nustačius nusikalstamos veikos požymių, tuojau pat turi būti pradedamas ikiteisminis tyrimas BPK 166 straipsnyje nustatyta tvarka, o informacija, gauta atliekant kriminalinės žvalgybos tyrimą, patikrinama atliekant BPK numatytus proceso veiksmus. Esant Kriminalinės žvalgybos įstatymo 8 straipsnio 3 dalyje numatytiems išimtiniais atvejams, ikiteisminis tyrimas gali būti nepradedamas. Tuo atveju kriminalinės žvalgybos subjektas nedelsdamas praneša kriminalinės žvalgybos teisėtumą kontroliuojančiam prokurorui, kuris nustatyta tvarka priima sprendimą dėl tolimesnio kriminalinės žvalgybos tyrimo. Priėmus sprendimą pradėti ikiteisminį tyrimą, prokuroro ar teismo sankcionuoti Kriminalinės žvalgybos informacijos rinkimo būdai, taip pat ir kiti kriminalinės žvalgybos veiksmai, kuriais ribojamos asmens teisės, nustatytos BPK 44 straipsnio 9 dalyje, nutraukiami. Ikiteisminio tyrimo metu prireikus tęsti tokius asmens teises ribojančius veiksmus jie turi būti sankcionuoti BPK nustatyta tvarka.

19. BK 216 straipsnyje numatyta veika tirinama ne tik nustačius aplinkybes, patvirtinančias, kad civilinėje apyvartoje cirkuliuojantys pinigai ar kitas turtas yra teismų sprendimais pripažinti gautais iš nusikalstamos veikos, bet ir kai ikiteisminio tyrimo metu atskleidus pirminę nusikalstamą veiką nustatoma, kad iš šios veikos įgyti pinigai ar kitas turtas buvo legalizuoti.

20. Pinigų ar kito turto nusikalstama prigimtis ir jų dydis ikiteisminio tyrimo metu nustatomi pagal bendrąsias įrodinėjimo taisykles (apklausos, specialistų išvados, procesinės prievartos priemonės ir pan.). Įrodinėjant būtina: 1) nustatyti nusikalstamo pasipelnymo faktą ir dydį (pvz., pajamas, gautas iš pirminės nusikalstamos veikos – prostitucijos); 2) surasti iš nusikalstamos veikos gautus pinigus, turtą ar turto vertę atitinkantį kitą turtą; 3) siekiant užtikrinti galimą turto konfiskavimą, taikyti šiam turtui procesinę prievartos priemonę – laikiną nuosavybės teisių apribojimą; 4) nustatyti tikslą, sietiną su nusikalstamu būdu įgyto turto įteisinimu, nuslepiant tikrąją jo kilmę ir gavimo šaltinį (pvz., tyčinius veiksmus, susijusius su klaidingos informacijos pateikimu, dokumentų, kuriuose nurodyta klaidinga informacija, surinkimu ir pan.).

21. Tiriant nusikalstamas veikas, padarytas dėl savanaudiškumo arba turinčias savanaudiškumo požymių, arba esant įtarimams, kad asmuo iš nusikalstamos veikos įgijo pinigų, kito turto ar turtinės naudos, turi būti tikrinama ir nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimo versija. Esant abejonėms tikslinga atlikti įgyto turto finansų tyrimą, t. y. surinkti informaciją apie asmeniui ir su juo susijusiems fiziniams bei juridiniams asmenims nuosavybės teise priklausantį bet kokio pavidalo turtą, sandorius, finansines operacijas, siekiant surasti galimai nusikalstamu ar kitokiu neteisėtu būdu įgytą turtą arba jo vertę atitinkantį turtą galimam šio turto konfiskavimui ar išplėstiniam turto konfiskavimui arba galimam civiliniam ieškiniui užtikrinti, taip pat surinkti kitą tyrimui svarbią informaciją, susijusią su turto sandoriais ir finansinėmis operacijomis.

22. Ikiteisminis tyrimas dėl nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimo dažniausiai užtrunka gana ilgai. Daugeliu atvejų tai lemia bendradarbiavimo su užsienio teisės saugos institucijomis specifika. Pradėjus tyrimą dėl pinigų ar kito turto kilmės ir jų įgijimo teisėtumo, užsienio valstybių teisės saugos institucijoms siunčiami teisinės pagalbos prašymai. Nesulaukus atsakymo į teisinės pagalbos prašymą per pakankamą jam įvykdyti laiką, užsienio šalių teisės saugos institucijoms turi būti siunčiami pakartotiniai prašymai, priminimai dėl atsakymo paspartinimo.

23. Nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimą tiriant atskirai nuo pirminės nusikalstamos veikos ir tyrimo metu nenustačius, tačiau išnaudojus visas galimybes nustatyti, kad pinigai ar kitas turtas įgyti iš nusikalstamos veikos, arba neįrodžius, kad asmuo, legalizavęs tokius pinigus ar kitą turtą, žinojo apie nusikalstamą jų kilmę, būtina išsiaiškinti ir įvertinti, ar įgytų pinigų arba kito turto atsiradimas gali būti sietinas su neteisėtu praturtėjimu, t. y. ar asmens veikoje yra BK 189¹ straipsnyje numatyto nusikaltimo (neteisėtas

praturtėjimas) sudėties požymių.

24. Teismui pripažinus kaltininkus kaltais nusikaltimo, numatyto BK 216 straipsnyje, padarymu, nusikalstamu būdu įgyti pinigai ar kitas turtas turi būti konfiskuoti. Siekiant užtikrinti galimą turto konfiskavimą, tyrimo metu būtina imtis priemonių pinigų ar kito turto, kuris atitinka BK 72 ir 72³ straipsniuose nurodytus požymius, suradimui ir galimam konfiskavimui užtikrinti, t. y. laiku apriboti nuosavybės teises į galimai nusikalstamu būdu įgytą turtą.

25. Jei tyrimo metu surinkti duomenys patvirtina nusikalstamą pinigų ar kito turto kilmę, o ikiteisminis tyrimas turi būti nutrauktas (pvz., įtariamajam mirus), prokuroras, nutraukdamas ikiteisminį tyrimą, turi imtis visų priemonių, kad būtų išspręstas BK 72 ar 72³ straipsniuose nurodyto turto konfiskavimo klausimas.

26. Nutraukdami ikiteisminį tyrimą ir sprendami piniginių lėšų ar kito turto, kurie BPK 91 straipsnio pagrindu pripažinti daiktais, turinčiais reikšmės nusikalstamai veikai tirti ir nagrinėti, klausimą prokurorai turi tiksliai laikytis BPK 94 straipsnyje nurodytų reikalavimų.

27. BPK 94 straipsnio 1 dalies 5 punkte nurodyta, kad daiktai, neatitinkantys BPK 94 straipsnio 1 dalies 1–4 punktuose nurodytų požymių, gražinami teisėtiems savininkams, o jei šie nenustatyti – pereina į valstybės nuosavybę. BPK detaliam nereglamentuoja daiktų, kurių teisėti savininkai nenustatyti, perdavimo valstybės nuosavybės procedūros. Šį klausimą reglamentuoja kiti teisės aktai: Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas, Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodeksas ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gegužės 26 d. nutarimas Nr. 634 „Dėl bešeimininkio, konfiskuoto, valstybės paveldėto, į valstybės pajamas perduoto turto, daiktinių įrodymų, lobių ir radinių perdavimo, apskaitymo, saugojimo, realizavimo, gražinimo ir pripažinimo atliekomis taisyklių patvirtinimo“. Nutarime numatyta, kad turtą, kuris neturi savininko (ar savininkas nežinomas), apskaito mokesčių inspekcijos arba pagal kompetenciją valstybės ar savivaldybės institucijos, jei turtą sudaro specialios paskirties objektai. Per įstatymo nustatytą terminą neatsiradus turto savininkui, šių institucijų pareigūnai kreipiasi į teismą dėl šio turto pripažinimo bešeimininkiu bei jo perdavimo valstybės nuosavybėn.

28. Ikiteisminio tyrimo metu nustatčius, kad daiktai ar kitas turtas neturi savininko arba kad savininkas nenustatytas, prokuroras, pritaikęs BPK 94 straipsnio 1 dalies 5 punkto nuostatas ir nutarimu pripažinęs, kad turtas turi būti perduotas valstybės nuosavybėn, kartu išsprendžia ir turto perdavimo atitinkamai institucijai klausimą, kad būtų užtikrinta tinkama tokio turto apskaita ir saugojimas bei prielaidos vėliau šį turtą perduoti valstybės nuosavybėn. Ginčai dėl tokių daiktų ar kito turto priklausomybės sprendžiami Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka.

29. Sprendžiant bankų sąskaitose esančių pinigų, kuriems taikytas laikinas nuosavybės teisės apribojimas, klausimą, atkreiptinas dėmesys į tai, kad bankų atsiskaitomosiose sąskaitose laikomi negrynieji pinigai pagal civilinę teisę priskiriami nematerialiojo turto kategorijai. Neturėdami materialios išraiškos bankų sąskaitose esantys pinigai negali būti nei tiriami BPK 205 straipsnyje nustatyta tvarka, nei apžiūrimi pagal BPK 207 straipsnyje nustatytas taisykles. Dėl šios priežasties jie nėra pripažįstami daiktais, turinčiais reikšmės nusikalstamai veikai tirti ir nagrinėti, BPK 91 straipsnyje nustatyta prasme. Tokiu atveju nutraukiant ikiteisminį tyrimą turi būti išspręstas procesinės prievartos priemonės – laikino nuosavybės teisės apribojimo bankų sąskaitose esantiems pinigams – panaikinimo klausimas (BPK 216 straipsnio 2 dalis). Jeigu bankų sąskaitose esantys pinigai atitinka BK 72 straipsnyje ar BK 72³ straipsnyje nustatytus reikalavimus, nutraukiant ikiteisminį tyrimą ir sprendžiant turto konfiskavimo klausimą, turi būti vadovaujama BPK 94 straipsnio 1 dalies 1 punkto ir 3 dalies nuostatomis.

30. Ikiteisminio tyrimo metu nustatčius, kad banko sąskaitos valdytojas nėra sąskaitoje esančių pinigų, dėl kurių teisėtumo atliekamas ikiteisminis tyrimas, savininkas, o pinigus į šią banko sąskaitą pervedė ir (ar) šioje sąskaitoje esančiais pinigais disponuoja ikiteisminio tyrimo metu nenustatytas asmuo ar asmenys, nutraukiant ikiteisminį tyrimą pripažįstama, kad banko sąskaitoje esančių pinigų savininkas nenustatytas, o sąskaitoje esantys pinigai,

vadovaujantis BPK 94 straipsnio 1 dalies 5 punktu, perduodami valstybės nuosavybėn.

31. Kai pinigai patenka į realios veiklos nevykdančių fizinių ar juridinių asmenų sąskaitas arba tyrimo metu išnaudojus visas galimybes negalima nustatyti į sąskaitas patenkančių pinigų kilmės ir paskirties, turi būti tikrinamos ir šių pinigų savininkų neteisėto praturtėjimo versijos (BK 189¹ straipsnis).
